

TV
program

PRÁVO
16. prosince 20

MAGAZIN

EVA ADAMCZYKOVÁ

Sotva dotančí ve StarDance,
vrátí se na snowboard

(Inzerce)

AKUPRESURNÍ KAMÍNKOVÁ
PODLOŽKA

wellife

tvproducts.cz

více na stranách 47 a 55

NOVINKA

399,-

4-8

Eva Adameczková: Sotva dotančí ve StarDance, vrátí se na snowboard

Poprvé se v taneční soutěži StarDance proti sobě postavili manželé. Snowboardistka Eva Samková, která od loňska nosí příjmení svého manžela Marka Adameczyka, tančí s Jakubem Mazúchem. Zatímco Marek ze soutěže vypadl v šestém kole, Eva pokračovala se zbývající pěticí soutěžících dál.

Foto PRAVO – Petr Kozlík. Za poskytnutí prostor děkujeme hotelu Falkensteiner Hotel Prague

10-14

Swapy: aneb Jak obměnit šatník a neutratit skoro nic

Šatník přetéká oblečením, stále však máme pocit, že ho není dost. Nechtěně dárky uschováváme s vidinou, že se jednou budou hodit. Řešením, jak vyřadit nejenom oděvy a zároveň udělat radost ostatním i sám sobě, mohou být swapy.

22-25

Miroslav Kotík, pan Igráček: Vánoce nám začínají v květnu

Do hračkářského byznysu se vrhl v polovině 90. let, kdy trh zaplavily zahraniční výrobky. V konkurenci uspěl a jeho společnost Efko letos oslavila 30. výročí. Vyplatila se jí sázka na společenské hry i převzetí legendárních značek, mezi nimiž vyčnívá Igráček.

16-20

Štefan Margita: Neřešit maličkosti mě naučila Hanka

Ti dva se měli opravdu rádi. Když Štefan Margita vzpomíná na Hanu Zagorovou, zabarví se jeho hlas bolestí a láskou. Letos bez ní stráví už druhé Vánoce. Vyrovnat se s jejím odchodem mu pomáhá hlavně práce, které má naštěstí dost.

26-29

Karel I.: Amatérský pokus o obnovení habsburské říše

Velká válka bořila v Evropě staré trůny, vytvářela podmínky pro vznik nových států, rozvrátila celé dynastie. Změnila i život posledního rakousko-uherského panovníka a českého krále Karla I. (1877–1922).

Z pošty

Vážená paní Kuncová,

díky za článek o zajímavém výskytu zlata u Křepic, který do běla rozpálil hledače zlata, což nakonec do značné míry skončilo jejich zklamáním.

Obecně mám za to, že zlato bylo a je známkou bohatství a moci i příčinou válek. Konečniců bylo i důvodem křížáckých výprav, maskovaných ochranou Ježíšova hrobu v Palestině. Dnes těžbu zlata provází nelítostné ničení přírody. Vámi popsaný příběh je proti tomu jen laskavou romancí.

Přeji Vám hezké předvánoční dny
a zdravím Vás

Břetislav Helebrant

KEMEL NA VÍKEND

skutečného spasitele poznáš podle toho, že zásadním způsobem dokáže zvednout tržby...

Foto na titulní straně PRAVO – Petr Kozlík

Magazín – příloha deníku Právo, adresa: Magazín Práva, Borgis, a. s., Slezská 2127/13, Praha 2, 121 50.

Vedoucí Zdeněk Porybný, asistentka redakce Marie Koukalová. E-mail magazin@pravo.cz. TV program Mirmar Data Profi s. r. o.

MIROSLAV KOTÍK, PAN IGRÁČEK

Vánoce nám začínají už v květnu

Do hračkářského byznysu se Miroslav Kotík (57) vrhl v polovině 90. let, kdy trh zaplavily zahraniční výrobky. V tvrdé konkurenci uspěl a jeho společnost Efko letos oslavila 30. výročí. Vyplatila se jí sázka na nadčasové společenské hry a puzzle, ale i převzetí několika legendárních značek, mezi nimiž vyčnívá figurka Igráčka. Vyváží se i do zahraničí, avšak ne všude ji konkurence ráda vidí.

Jiří Sotol

„Jako chlapec jsem měl hraček poskrovnu, ale jedna ve mně zanechala stopu. Dostal jsem sadu pro malé průvodčí, byly v ní takové malé kovové kleštičky a já jsem miloval, když jsem mohl štípat různé papírky a občas i mámě ubrus,“ vypráví Miroslav Kotík s jiskrou v oku, jako by to bylo včera.

„Někdy mi za to možná dala pohlavek, ale ty kleštičky byly tak úžasné, že jsem se rozhodl vrátit sadu Malý průvodčí na trh. Původní formy ale byly ztracené bůhvídko, tak

jsme si museli vyrobit vlastní,“ líčí, jak se jeho vzpomínky na dětství promítly do podnikání.

Šlo o jeden z milníků v třicetileté historii firmy, která po pár letech od svého založení přesídlila ze Žďáru nad Sázavou o kousek dál do Nového Veselí. Zprvu vyráběla jednoduché věci, jako byly hrací kostky a figurky, které se staly základem společenských her uvedených na trh v roce 1995. Malý průvodčí následoval záhy a šlo už o složitější hrač-

ku, neboť kombinovala několik materiálů včetně těch nezapomenutelných kovových kleštiček.

Zakladatel, vlastník i ředitel

Miroslav Kotík jakožto zakladatel, jediný vlastník a ředitel společnosti měl po svých sloh vždycky k hračkám vztah. To sice dá říct skoro o všech dětech, ovšem každému to vydrží do dospělosti. „Možná

souvisí s průmyslovou automatizací, kterou jsem studoval. Je to taky trochu hraní, i když s dospělejšími věcmi. Kreativita, tvoření nových věcí, to mě vždycky bavilo. Přiznávám, že obchod mě tolik nenaplňuje, daleko víc mě baví věci vymýšlet, než je prodávat,“ říká otec tří dětí, jehož k povolání nasměrovali otec a strýc.

„Pocházím z vesnice a táta mě odmala vychovával k dílně, kde pořád něco kutil. Strýc byl zase šilený fanda do elektroniky a spravoval všem z okolí rádia,“ říká a netají, že střední průmyslovka v Brně pro něj nakonec byla zklamáním, protože se až příliš zabývala základy, které už dávno znal z domácí dílny.

Potištěný karton do celého světa

Celý název firmy správně zní EFKO-karton, což mluví samo za sebe, neboť papír tvoří významnou část vstupních surovin společnosti, která mimo jiné vlastní licenci na populární společenské deskové hry Kluboučku hop, Smolíček pacholíček nebo Dlouhý, Široký a Bystrozraký.

Vlastní kartonáž je i konkurenční výhodou, protože v Novém Veselí si na všechno umějí zhotovit i obaly, převážně právě z papíru.

Nejen hračkami je ale firma zaměstnávající šedesát lidí živa. „Nehračkářské zboží tvoří tak do dvaceti procent,“ odhaduje Miroslav Kotík během exkurze ve výrobě, kde stroje chrlí různé druhy papírových výrobků včetně obalů na voňavé stromečky do auta, které prodává jeden obchodní řetězec.

O kousek dál řeže jiný stroj molitanové pásky na malé obdélníky. „To je vložka do dárkové krabičky s lubrikačním gelem. Jedna firma ho vyrábí, my jí na to děláme komplet obalů – černou krabičku se stříbrnou ražbou a do ní černou molitanovou vložku. Nebojíme se pustit ani do takového segmentu,“ znamená šéf firmy, podle jehož odhadu tvoří zakázky pro jiné objednavatele, ať už na hračky, nebo jiné zboží, polovinu produkce.

„Tohle je pro Detou,“ ukazuje na papírové obaly pro českou firmu vyrábějící dřevěné hračky, „tohle jde do Nizozemska, tohle do Německa. A tohle do Austrálie,“ zastaví se u společenské hry World in Flames, která je vojenskou strategií z 2. světové války. Hrací plán, jenž se rozkládá na ploše 2,2 metrů čtverečních, je největší na světě a jeho australské tvůrce několik let hledali firmu, která by byla schopná ho vyrobit. Našli ji až na Vysočině.

Ve výrobní hale visí velká cedule s nápisem přejícím veselé Vánoce. V tomto období nic zvláštního, ovšem Miroslav Kotík se usměje: „Ta už tu visí možná osm let v kuse. Vánoce nám ve firmě začínají už v květnu. Protože kombinujeme naše vlastní produkty se zakázkami, musíme obojí stihnout. Než

před Vánoci nabírat brigádníky, je lepší naplnit sklad dřív, aby pak bylo z čeho brát.“

Oživil stavebnici i autodráhu

Efko vstoupilo na trh v polovině 90. let, tedy v době, kdy česká hračkařství zaplnily světoznámé značky i bezejmenné produkty z Asie, pod jejichž tíhou zanikala tradiční tuzemská výrobní družstva jedno po druhém. „Možná za tím byla moje tvrdohlavost. Už mi pár lidí řeklo, že jsem jako buldok, který když se do něčeho zakousne, tak nepoleví,“ zamýšlí se ředitel nad tím, proč si troufl do těchto vod vstoupit. Pro představu uvádí, že v současnosti pochází více než 85 procent celosvětové produkce hraček z Asie, často i ty od světoznámých značek, jejichž výroba v obrovských sériích snižuje cenu.

Už mi pár lidí řeklo, že jsem jako buldok, který když se do něčeho zakousne, tak nepoleví

MIROSLAV KOTÍK

Od počátku si uvědomoval, že konkurovat módním technickým hračkám, které blikají, samy jezdí nebo chodí a jejich doménou je Čína, by byl nesmysl. „Když nastoupily počítačové hry, lidi se mě ptali, co budeme dělat. No přece klasické hry! Nemůže být všechno jenom na počítači. Děti potřebují mít něco v ruce,“ je přesvědčený.

Když se mu po slibném rozjezdu naskytly v novém století příležitosti odkoupit licence

zvučných, leč skomírajících nebo už zaniklých tuzemských značek, neváhal. Začalo to stavebnicí Plasticant, kterou vyráběla Dubena v Českém Dubu a Efko ji oživilo pod názvem Roto. Před zánikem také zachránilo původní českou autodráhu Ites (známou i pod názvem Faro), která se vyrábí v samostatném závodě v Plzni a malí i velcí na ní mohou prohánět historické formule nebo Škodu Favorit v bezpečí barevných variant a polepů.

Největší výzva ale přišla s Igračkem, tedy stejnojmennou, osm centimetrů vysokou figurkou znázorňující různá povolání, kterou po jejím zrodu v roce 1976 znalo každé dítě v Československu. „V roce 2008 jsem se dozvěděl, že krachlo výrobní družstvo Igra, které vyrábělo spoustu zajímavých věcí v čele s Igračkem,“ připomíná. „Oslovil jsem pana Novozámského, jehož firma All Toys o rok dřív majetek družstva získala v konkurzu, že bych měl o tento projekt zájem. Tenkrát mi doslova řekl, že takovou energii a zaujetí, které věnuju starým věcem, by do toho nedokázal dát, proto mi to prodá, aby výroba fungovala dál.“

Legenda, ale jen v Československu

Miroslav Kotík koupil veškerá práva i výrobní formy a v roce 2010 uvedl znovuzrozenou figurku na trh. Tímto tahem refil jackpot, protože Igraček je hitem, který nejen z nostalgie kupují rodiče a prarodiče svým dětem a vnučatům. Každý rok opustí brány závodu až 300 000 figurek.

Igraček dostal partnerku – s různými vlasy, oblečením i pracovními úbory.

Foto PRAVO – Petr Horník

Efko sází nejen na nostalgii, ale vymýšlí i nové hračky pro současné děti.

Foto PRÁVO – Milan Malíček

Stroje hračky vylisují, ovšem zkompletovat je musejí lidské ruce.

Foto PRÁVO – Jirí Sotona

Základem firmy je kartonáž. Díky ní potiskne a zabalí i své vlastní produkty.

Foto archiv Efko

Jen na první pohled přitom vypadají jako ty z roku 1976. Bytelnější plast, pestřejší barvy a nově také otočná zápěstí, nos nebo tečka v oku, která mu dodává jiskru, z něj udělaly hračku i pro 21. století. Přibýly i „ženy“, například policistka, zahradnice nebo zdravotní sestra. Letošní novinkou jsou pohádkové postavičky, které se prodávají v balení s QR kódem. Po jeho načtení chytrým telefonem si můžete přehrát některou z pohádek namluvených hercem Martinem Stránským.

Před několika lety Igráček vyfasoval různá nákladní i osobní vozidla s výměnnými korbami, pro která Efko používá značku MultiGo. Díky ní se také daří figurku lépe propagovat v zahraničí, už kvůli tomu, že slovo Igráček je s výjimkou několika slovanských zemí těžko k vyslovení. Pro export se proto používá ještě alternativní označení Po-keeto, které vychází z anglického pocket – kapsa, tedy hračka do kapsy.

„Projekt MultiGo jsme dělali na dvě etapy a dohromady stál více než 15 milionů korun, a to myslím jen investice do forem,“ prozrazuje Miroslav Kotík. „Každé rozhodnutí je dobré mít promyšlené, protože v hračkách se dá velmi rychle ekonomicky spálit a tratit.“

Více než 85 procent celosvětové produkce hraček pochází z Asie, často i ty od světoznámých značek

Igráček je sice legendární postavičkou, ale jen v Česku a na Slovensku; jeho vývoz z minulého režimu především do zemí východního bloku skoro nestojí za řeč. V zahraničí, nejčastěji v Německu, také česká firma naráží na poznámky, že její vlajkový produkt je jen kopíí Playmobilu. Rozměrově takřka stejné, celosvětově však mnohem známější figurky chrlí německý výrobce v neporovnatelně větších objemech. Pro zástupce Efka je proto obtížné vysvětlovat, že Igráček není žádný příživník, ale takřka rodný bratr německé figurky.

Nápad na tuto hračku totiž v polovině 60. let minulého století společně rozvíjeli návrhář Igrý Jiří Kalina a jeho německý kolega Hans Beck, kteří se znali z modelářských soutěží. Plastoví sourozenci do jisté míry vznikali společně, ovšem produkt západoněmecké firmy měl cestu k celosvětové expanzi otevřenou, zatímco český panáček zůstal kvůli politické situaci i kvótám na materiál uvězněn za železnou oponou.

Do Německa jen s povolením

Se západními sousedy se pojí i největší zmařená naděje, kterou musel Miroslav Kotík strávit. Před několika lety si jej vyhlédl

nákupčí jednoho německého řetězce supermarketů a vznikla z toho velmi zajímavá povídka na desítky tisíc balení vozů MultiGo, k nimž je vždy přibalena i figurka Igráčka.

Po půlročním jednání stála v cestě poslední formalita, a to udělení certifikace od německé zkušební laboratoře. „Protože český certifikát máme a normy jsou v celé Unii harmonizované, tak jsme souhlasili,“ nepřipouštěl si komplikace. Když po čtyřtýdenní lhůtě nepřišla z Německa žádná zpráva, v Efku se zajímali, co se děje. Dodávka prý nedorazila kompletní. Miroslav Kotík se divil nejen té informaci, ale i skutečnosti, že se s ní laboratoř neobtěžovala ozvat. Čas se krátil. Znovu, a ještě pečlivěji hračky zabalili a celou zásilku před odesláním zvažili – měla skoro na gram stejně jako ta první.

Po dalších čtyřech týdnech přišly dokumenty: „Výrobky nevyhověly.“ Zdůvodnění znělo jako špatný vtip. Na krabici MultiGo je uvedeno, že jsou hračky určeny pro děti starší tří let, avšak v Německu „vyzkoumali“, že si s Igráčkovými vozidly mohou hrát už desetiměsíční kojenci.

Další postup české firmy, důkazy, argumenty, které shromáždila, by zabraly dlouhý odstavce. Postačí sdělení, že když delegace Efka dorazila na osobní jednání do norim-

berské centrály zkušebního ústavu, ve vstupní hale ji „přivítaly“ figurky Playmobilu v nadživotní velikosti. „Myslíte, že jsme něčeho dosáhli? Vůbec ničeho. Ještě se tomu smějí,“ líčí trpkou zkušenost.

Ve Španělsku nebo v Itálii si obchodní partneři objednávají igráčky v dresech tamních prvoligových klubů

Velký obchod krachl, ale skutečný důvod si mohl Miroslav Kotík jen domýšlet.

O několik let později se podobný příběh opakoval s jedním francouzským supermarketem. Jen mezi čtyřma očima mu zástupce řetězce po čase přiznal: „My jsme vaše hračky chtěli, ale pak přišli kolegové a řekli, že je to příliš podobné Playmobilu, a my s ním nechceme mít problémy. Stálo by nás to právníky. Omlouváme se.“

S potiskem pro kohokoli

Igráček si však celkem bez problémů našel cestu na jiné trhy. Jeho druhým domovem

je přirozeně Slovensko, vyváží se však také do Maďarska, Rumunska, Polska nebo Slovinska. Ve Španělsku nebo v Itálii si je obchodní partneři objednávají v dresech tamních prvoligových klubů. Panáčky s potiskem na přání však poptávají i firmy, které je pak rozdávají zákazníkům či obchodním partnerům. Rekordmanem je síť čerpacích stanic Shell, která si jich před několika lety objednala sto tisíc.

V cizině se daří i společenským hrám, byť jsou většinou kustomizované, jak říkají v Efku, tedy přizpůsobené tamním zákazníkům. Třeba izraelská varianta hry Kloboučku hop vypadá podle krabice spíše jako Jarmulko hop, neboť je na ní znázorněný skřítek s touto typickou židovskou pokrývkou hlavy.

Miroslav Kotík si během třiceti let v oboru dostatečně ověřil, že klasické hry fungují napříč generacemi. „Je to i díky těm rodičům, kteří hračky svým dětem kupují a chápou, že není úplně dobré, aby si hráli celý den s mobilem.“

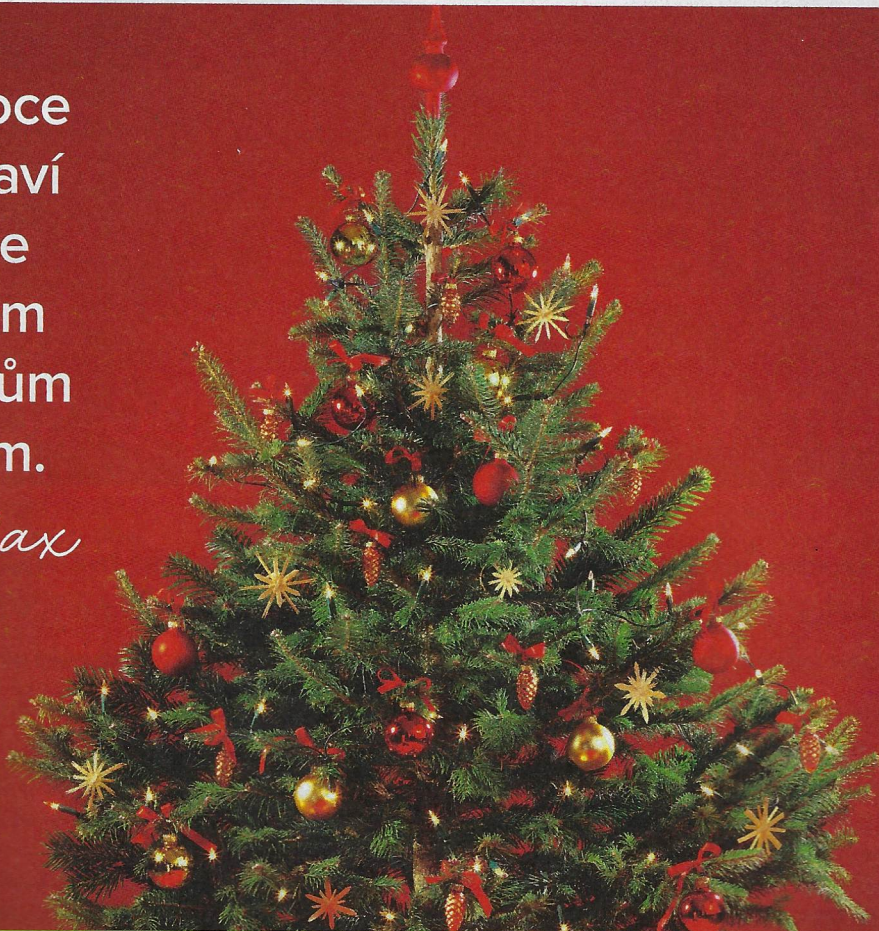
Děti potřebují běžné hračky, které rozvíjejí motoriku a vnímání. Potřebují mezi sebou komunikovat a třeba se o to autíčko na pís-kovišti i pohádat. I to k tomu patří.“

jiri.sotona@pravo.cz

PR3915

**Krásné Vánoce
a hodně zdraví
v novém roce
přejeme všem
naším kolegům
a zákazníkům.**

Váš Dr. Max

Dr. Max+

VŽDY NABLÍZKU